

FINANCOVÁNO
EVROPSKOU UNIÍ
AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ
A INTEGRAČNÍ FOND

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

NOVELA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA V PRAXI - DĚTI S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM V MŠ

NA JAKOU PODPORU MÁ DÍTĚ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM (OMJ) NÁROK S PŘÍCHODEM NOVELY ŠKOLSKÉHO ZÁKONA? JAKÉ KROKY PODNIKNOT, ABY DĚTI POTŘEBNOU PODPORU ZÍSKALY?

Novelizovaný školský zákon 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání spolu s **vyhláškou 27/2016 Sb.** o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, přináší důležité změny pro všechny děti, které potřebují podporu. Patří mezi ně také děti s odlišným mateřským jazykem.

Projekt Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky cizinci VIII (reg. č. AMIF/7/03) je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu.

META, o.p.s. – Společnost pro příležitosti mladých migrantů

Ječná 17, 120 00 Praha 2
tel.: +420 222 521 446
+420 773 304 464

IČ: 26982633
č. účtu: 2300884089/2010

www.meta-ops.cz
www.inkluzivniskola.cz
e-mail: info@meta-ops.cz

Zákon vyjmenovává podpůrná opatření (dále PO), která jsou po doporučení ŠPZ nároková. Jsou upřesněna s ohledem na stupeň PO v příloze vyhlášky. Hovoříme o tzv. systému **5 stupňů podpůrných opatření**. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), od druhého stupně výš musí mít škola doporučení ŠPZ a souhlas rodičů.

Na následujících řádcích shrneme, do jakého stupně PO mohou být děti s OMJ zařazeny a na co mají nárok z našeho výkladu legislativy. Pro více informací zde: <http://www.inkluzivniskola.cz/content/podpora-vzdelavani-zomj-zmena-legislativy-2016>.

1. stupeň PO – děti s pokročilou úrovní češtiny, které potřebují podporu v hlubším jazykovém rozvoji. PO prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží při naplňování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech. Jedná se především o mírné úpravy režimu MŠ, metod a přístupů k dítěti, díky nimž lze dosáhnout zlepšení.

2. stupeň PO – děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka, což vyžaduje individuální přístup ke vzdělávacím potřebám dítěte, úpravy v organizaci a zvolených metodách, ve stanovení specifických postupů i forem podpory a případně využití IVP.

Děti mají nárok například na:

4 x 15 minut týdně ČDJ (čeština jako druhý jazyk) - nejvýše 80 hodin

Individuální vzdělávací plán

Úpravu obsahu vzdělávání

Speciální pomůcky aj.

3. stupeň PO – děti s neznalostí vyučovacího jazyka, což vyžaduje znatelné úpravy v metodách práce, organizaci a průběhu vzdělávání a úpravě ŠVP. Rozsah těchto opatření zahrnuje zejména úpravy ve strategiích a postupech práce pedagoga.

Děti mají nárok například na:

4 x 15 minut týdně ČDJ, nejvýše 110 hodin.

Individuální vzdělávací plán

Speciální učebnice a pomůcky (materiály na rozvoj češtiny jako druhého jazyka)

Projekt Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky cizinci VIII (reg. č. AMIF/7/03) je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu.

Služby asistenta pedagoga

Podpora dalším pedagogickým pracovníkem v rozsahu 0,5 úvazku (např. specialista na výuku ČDJ)

4. a 5. stupeň PO - děti s OMJ v případě, že mají další, například zdravotní znevýhodnění.

ZKUŠENOSTI SE ZAVÁDĚNÍM NOVELY ZÁKONA V PRAXI

Dosavadní praxe ukazuje, že implementace této změny v případě dětí s OMJ zatím nefunguje příliš dobře. Školy se mohou setkat s odmítavým přístupem ze stran ŠPZ. Důvodů je více, kromě dostatečné kapacity nemají ŠPZ např. nástroje na diagnostiku dětí s OMJ, řídí se svými předpisy, které nejsou propojeny s novelou ŠZ. Je třeba zmínit, že na implementaci zákona jsou 2 roky, postupy se teprve hledají a optimalizují. Shrnuli jsme pro vás postup, díky kterému by děti s OMJ měly získat v souladu s novelou školského zákona odpovídající podporu.

POSTUP PRO REALIZACI 1. STUPNĚ PO:

Má-li dítě s OMJ velmi pokročilou úroveň češtiny a zároveň ještě potřebuje podporu, může se na něj vztahovat 1. stupeň PO. Mateřská škola takovému dítěti zpracuje plán pedagogické podpory PLPP upraví postupy a metody práce s dítětem. Více viz vyhláška 27/2005 Sb., § 10 Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně, odst. 1) – 3). Vyhlášku včetně příloh najdete ke stažení zde: <http://www.inkluzivniskola.cz/content/vyhlaska-272016-sb-o-vzdelavani-zaku-se-specialnimi-vzdelavacimi-potrebami-zaku-nadanych>

PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY - PLPP

1) Škola zpracuje PLPP a stanoví datum vyhodnocení (např. do měsíce.)

2) Pokud škola vyhodnotí, že PLPP, resp. podpora dítěte s OMJ v prvním stupni PO nestačí, doporučí rodičům objednání žáka do ŠPZ. Více viz vyhláška 27/2005 Sb., § 10 Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně, odst. 5)

Legislativa předepisuje formulář, který je přílohou vyhlášky 27/2016 Sb. (vzor PLPP je ke stažení na <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10466>)

Projekt Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky cizinci VIII (reg. č. AMIF/7/03) je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu.

Pro děti s OMJ je vhodné průběžně stanovovat a sledovat konkrétní cíle.

Většina dětí s OMJ v MŠ má však značné nedostatky v češtině a je okamžitě zřejmé, že dítě spadá do 2. či 3. stupně podpory (nedostatečně rozumí či nerozumí). Tyto děti jsou s rodiči ihned odesílány do ŠPZ. Na dobu, než bude zajištěna podpora vyššího stupně, lze zpracovat PLPP, ve kterém se nastaví přechodný způsob podpory dítěte.

POSTUP PRO REALIZACI 2. - 5. STUPNĚ PO:

1. Mateřská škola odešle rodinu s dítětem do ŠPZ.

Rodičům cizincům je třeba dobře vysvětlit, co je poradna a proč tam mají s dítětem jít. Tyto informace pro rodiče jsme sepsali a přeložili do různých jazyků! Překlady jsou k dispozici v příspěvku *Návštěva ŠPZ* zde: <http://www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/informace-pro-rodice-jazykove-verze>

Do textu je vhodné připsat adresu a kontakt na poradenské zařízení v dané městské části. Příslušné místo je v textu označeno.

2. ŠPZ zařadí dítě do adekvátního stupně podpory, v daném stupni pak zvolí z nabídky vhodná podpůrná opatření. Žádoucí je komunikace ředitele MŠ se ŠPZ, aby bylo vybráno PO vhodné pro danou situaci, odpovídající složení dětí ve třídách i konkrétním možností MŠ.

ŠPZ napíše doporučení pro vzdělávání se **zvolenými PO pro MŠ a zprávou pro rodiče.**

3. Rodiče podepíší souhlas s uplatňováním podpůrných opatření pro své dítě.

4. Mateřská škola odešle zprávu ze ŠPZ na kraj a získá finanční náklady na úhradu realizace PO. Tato finanční úhrada je nároková a bude automaticky směřována do MŠ.

5. Mateřská škola zajistí ve stanovené lhůtě realizaci PO. Například:

- Najde a zaměstná asistenta pedagoga
- Najde a zaměstná na částečný úvazek odborníka na češtinu jako druhý jazyk

Projekt Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky cizinci VIII (reg. č. AMIF/7/03) je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu.

- Zajistí kurz češtiny z vlastních personálních zdrojů, tedy kurz češtiny povede v pracovní době pedagog z dané MŠ a dostane za tuto nadstandardní činnost finanční ohodnocení ve výši 0,05 platu (zhruba 250 Kč/hodinu). Nebo povede kurz češtiny za tuto odměnu externí lektor.

Forma jazykové podpory 4x15 minut týdně není stanovena. Může být realizována například ve čtyřech jazykových chvilkách individuálně s jedním dítětem nebo v kurzu češtiny pro skupinu dětí dvakrát týdně po dobu 30 minut, či jinak.

JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA ŽÁKŮ CIZINCŮ

Kromě systému podpůrných opatření pro děti se **speciálními vzdělávacími potřebami** (§16) je možnost čerpání financí na **jazykovou přípravu cizinců** (§20), ovšem jen pro děti v předškolním roce MŠ. Tato možnost vyplývá ze zavedení povinného předškolního roku, který se stává součástí povinné školní docházky od roku 2017.

Je-li dítě cizí státní příslušník, má ze školského zákona nárok na jazykovou přípravu (§20, odst. 5 a 6). Pro tyto děti tedy škola hned po příchodu zajistí výuku češtiny jako druhého jazyka (dále jen ČDJ). Pokud si nejste jistí organizací výuky ČDJ, najdete zde: <http://www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/kurzy-cestiny-pro-cizince>

Financování výuky ČDJ je možné několika způsoby. Např. zažádat si o rozvojové programy MŠMT, obrátit se můžete na kraj nebo na zřizovatele. Více RP MŠMT zde: <http://www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/financovani-kurzu-cestiny>

NABÍDKA SEMINÁŘŮ A KURZŮ

- ▶ V únoru zahajujeme **cyklus tří seminářů** (lze absolvovat i jednotlivě) pro pedagogy **pražských MŠ**, jejichž cílem je poskytnout komplexní vzdělání v oblasti začleňování dětí s OMJ do MŠ. Cyklus proběhne v Praze.

14. 2. a 2. 3. 2017 - Úvod do začleňování dětí s OMJ do MŠ (12 vyuč. hod.)

březen/ duben 2017 - Jazyková podpora dětí s OMJ v MŠ (12 vyuč. hod.)

podzim 2017 - Jazyková podpora dětí s OMJ v MŠ pro pokročilé (12 vyuč. hod.)

Projekt Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky cizinci VIII (reg. č. AMIF/7/03) je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu.

FINANCOVÁNO
EVROPSKOU UNIÍ
AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ
A INTEGRAČNÍ FOND

Pro více informací navštivte <http://www.meta-ops.cz/aktualni-nabidka-seminaru>
nebo nás kontaktujte na prochazkova@meta-ops.cz.

- **Kurz češtiny pro rodiče školních a předškolních dětí na Mělníku.** Cílem kurzu je umožnit rodičům komunikovat se školou česky (praktická slovní zásoba, gramatika, konverzace, důležité informace o škole a systému českého školství). Kurz je **zdarma** a začíná **13. března 2017**. Na kurz je nutná rezervace a pohovor se sociální pracovnící CIC. Více informací na: kristyna.slajsova@icpraha.org, tel.: 777 402 129 nebo 222 360 452.

PODPOŘTE NÁS

META, o.p.s. od roku 2006 podporuje žáky s odlišným mateřským jazykem v začlenění do českého vzdělávacího systému a pomáhá také učitelům v práci s nimi. Chcete-li nás podpořit, pošlete nám DMSku. Pomůžete nám rozvíjet naše bezplatné služby v oblasti integrace a vzdělávání cizinců. Službu DMS zajišťuje Fórum dárců, více informací najdete na www.darcovskasms.cz

Odešlete dárcovskou SMS ve tvaru **DMS META** na telefonní číslo **87 777**. Cena DMS je 30 Kč. Můžete přispívat také pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku. Stačí odeslat SMS ve tvaru **DMS ROK META** na číslo **87 777** a každý měsíc Vám bude odečtena částka 30 Kč. Službu lze kdykoliv zrušit odesláním DMS STOP META.

Projekt Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky cizinci VIII (reg. č. AMIF/7/03) je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu.

META, o.p.s. – Společnost pro příležitosti mladých migrantů

Ječná 17, 120 00 Praha 2
tel.: +420 222 521 446
+420 773 304 464

IČ: 26982633
č. účtu: 2300884089/2010

www.meta-ops.cz
www.inkluzivniskola.cz
e-mail: info@meta-ops.cz